

50 ubitih.

Ogromni viharji in povodnji po zapadu.

Little Rock, Ark., 15. maja. Silno deževje, ki je padalo več dni zaporedoma je povzročilo ogromno škodo v Hot Springs, kjer je nastala velika povodenj. Najmanj 17 oseb je takoj zgubilo svoje življenje, toda ljudje trdijo, da je še najmanj 25 trupel v razvalinah, povzročenih od povodnji in ognja. Vsa železniška zveza s Hot Springs je prekinjena. Nad mestom se je utrgal oblak, ki je zadel prebivalce nepripravljene. Reke so prestopile svoje bregove. Vsi poskusi približati se mestu so ostali brez uspeha. Edino poročilo, ki je prišlo iz Hot Springsa, je bilo oddano od neke bolnišnice strežnice, ki brzojavlja, da stoji voda štiri čevlje visoko po ulicah, da je škoda neizmerna, in da je mesto brez pomoči. Iz mesta Colorado v Texas se pa poroča, da je nastal v Mitchell county včeraj silen tornado, ki je rušil in ubijal vse pred seboj. Najmanj 16 je mrtvih in nad sto ranjenih. Stotine hiš uničenih. Poljski pridelki opustošeni. Škoda se niti ceniti ne da.

— Dr. F. J. Kern odpotuje v petek z Clevelanda proti New Yorku na obisk v staro domovino. Odsoten 20 več tednov, toda se vrne pred 1. septembrom v Cleveland. V četrtek bo zadnji dan v uradu. Tekom njegove odsotnosti ga bo nadzrjal nadomestovalec drug zdravnik, kar se bo še pravočasno sporočilo. Želimo pa srečno pot in zdrav povratek. Dr. Kerna spremlja na potovanju njegova soproga in najstarejši sinko!

— Društvo Dosluzencev priredi v nedeljo, 27. maja na Recharjevih farmah piknik. Odbor pripravlja nekaj posebnega, in se rjokaji že sedaj uljudno vabijo.

— Vsem onim delničarjem S. N. Doma, ki še dolgujejo na obrok njih delnic, se naznanja, da je direktorij S. N. Doma za letošnje leto, ko se grad novo poslopje, podaljšal rok za plačilo delnic, tako da se nudi vsakomur prilika poravnati še ostali dolg. Plača se lahko pri društvenem zastopniku, pri tajniku, S. N. Doma ob uradnih urah, ki so ob pondeljkih in sobotah zvečer od 6.30 do 8. ure, ali pa vsak drug čas pri oskrbniku S. N. Doma.

— Okoli javnega kopališča se nahaja posebno v ozadju mnogo mladine, ki igra žogo in poškuje po neprevidezni mnogo oken, pa tudi osebe z cnetanjem žoge. Objednem se je opazilo zvečer v temi zadaj za kopališčem večkrat otroke obojega spola, ki so tam počenjali nedovoljene stvari. Na nasvet več stanovalcev v okolici, se je uredništvo lista pritožilo na mestno vlado z uspehom, da nam direktor Ruetenik piše, da je po prejemu naše pritožbe naročil visoko, močno železno ograjo okoli kopališča ter dal ravnatelju kopališča določbe ukaze, kako mora v bodoče postopati. Direktor Ruetenik se nam zahvaljuje, ker smo ga opozorili na to dejstvo in obljublja tudi v prihodnosti upoštevati opravljene pritožbe občinstva.

— Sedaj se gradi novo poslopje S. N. Doma. Ako še nimate delnice, vzemite jo sedaj.

Ujeti turisti.

Kitajski banditi jih nečesto izročiti.

Peking, 14. maja. Oddelek uradnikov kitajske vlade zajedno z nekim Amerikancem se je podal v taborišče kitajskih banditov, ki imajo ujetje angleške in ameriške turiste. Toda vsi skupaj so se vrnili, ne da bi pri banditih kaj opravili. Banditje se ne razumejo sami med seboj glede pogojev za izročitev ujetnikov. Glasom najnovjših poročil zahtevajo banditje, da jih vlada ne sme kaznovati in jim vrniti vse pravice, katere so imel predno so napadli turiste. Ako kitajska vlada v to ne privoli, bodo ujetniki umorjeni. Prve dneve ujetništva se je skrajno slabo godilo. Po dnevu so se skrivali ponoči so pa morali korakati po gorskih stezah po 10 ur. Ako je kdo padel na tla, so ga bičali in topli. Sedaj se ujetnikom godi boljše, kot pripoveduje ujetnik Henley iz San Franciscas, katerega so banditje poslali k vladnim uradnikom, da se poganja za odkupnino.

— Za novo bolnišnico za matere in otroke se je nabralo v Clevelandu v osmih dnevih \$2.610.707, dasi se je zahtevalo samo \$2.500.000. S tem je dvoje novih bolnišnic Clevelandu garantiranih.

— Edward Machek, 9 let star, stanujoč na 7823 Wire ave. je pri igri pred svojim domom prišel pod avtomobil, ki mu je razbil lobanjo. Teške poškodbe je dobil tudi 2 letni Jos. Ujčič, 4218 St. Clair ave. katerega je povozil avtomobil, ko je korakal preko ulice na 43. cesti.

— Mary Tourney je uslužbenka pri Mr. Alko-Holu, katere mu udano služi, kar kaže njen rdeč, lepo rejen nos in neprijetna dišava, ki prihaja od nje. V pondeljek je stala pred sodnikom Greene, obtožena pijanosti. Kdaj ste bili zadnjič pred sodnijo? je vprašal sodnik pijano Maruša. "Pred petimi tedni," odvrne Maruša. "In koliko ste tedaj dobili?" Ženica je povedala, da 30 dni. Sodnik Greene ji je prisolil zopet 30 dni zapora, radičesar se je Maruša tako vježila, da je začela z dežnikom udrihati po treh policistih, ki so morali uporabiti vso silo, da so jo odpeljali v bullpen.

— Mrs. Frances Prah, 1157 E. 61st St. je nabrala na svojem domu v veseli družbi svoto \$10 za S. N. Dom. Hvala vsem darovalcem in vneti nabiralki.

— Svoje življenje je dal, da je rešil življenje 11 letnemu Miku Knuff. V pondeljek popoldne sta neki moški n neki deček čakala na W. 130th St. pred železniškim križiščem, da gre mimo tovorni vlak. Ko je tovorni vlak odpeljal je deček hitro stopil preko tračnic, toda v istem trenutku je privozil od druge strani brzovlak. Moški je videl dečka stopiti na tračnico, kjer je vozil brzovlak; hitro je skočil proti njemu in ga potegn l s prote, pri tem pa je bil sam od vlaka podrta na tla in povozen. Bil je na mestu mrtve. Truplo leži v Nunns mrtvašnici.

— Volivni odbor je najel mestni auditorij od 5. nov. do 23. nov. da bo štel glasove odane pri novemberskih volitvah.

— Pismo ima pri nas Karolina Krnc.

Policija cele Amerike išče brutalnega morilca Whitfielda po umoru policista.

Kako se je zgodilo.

Policist Griffin je v petek, 11. maja ob 6.15 aretiral J. L. Whitfielda na 10607 Elgin ave. Policist mu je dovolil iti v hišo, pri kateri priliki je Whitfield vtaknil revolver v žep. Ob 6.30 sta se odpeljala Griffin in Whitfield v modri Jordan kari proti policijski postaji. Ob 6.40 je George Dixon videl Jordan avtomobil na Euclid ave. in Shaw ave. V njem je bil Whitfield in policist. Dixon je slišal strel, toda ker ni mislil, da prihaja iz revolverja, ni sporočil prej kot šele zvečer. Ob 7. zj. v petek pride na policijsko postajo policist Hughes in ne dobi Griffina. Začne se splošno iskanje. Ob 7.20 v petek zjutraj je Carl Gilbert videl Whitfielda na Mayfield Rd. toda brez policista. Ob 9. zjutraj je neka ženska na Chardon Rd. govorila s ptujcem, ki je prosil lopato na posodo, katero je dobil, pa ne vrnil. Odpeljal se je z Jordan karo.

Morilec se vrne v mesto.

Ob 10. zjutraj v petek je neka druga oseba videla Jordan karo, ki se je vračala mimo mesta, kjer je bila lopata izposojena. Ob 2. pop. isti dan je Lucius Smith peljal morilca od neke hiše na E. 93rd St. v mesto na Euclid ave. in 9. cesti. Ob 2.30 popoldne je šel Whitfield v State Banking in Trust Co. kjer je izmenjal ček za \$150. Smith ga je potem odpeljal nazaj v stanovanje na E. 93rd St. kjer je menjal obleko. Ob 3.20 je peljal Smith morilca in njegovo ljubico, Marie Price od hiše na E. 93rd St. do stop 5. A. B. C. line, kjer je zajedno z dekletom stopil na karo. Kmalu potem je z dekletom izstopil na stop 7, blizu hiše John Corninga. Ob 4. popoldne je odpeljal Whitfield z Jordan avtomobilom od hiše Corninga.

Novi dogodki.

Ves dan preteklo soboto je policija, šerifi, boy scouti in privatni državljani iskali morilca. Prihajala so poročila iz raznih krajev, da so videli Whitfielda. V nedeljo so ves dan iskali v okolici Geauga jezera, Bainbridge vas ter sosednjih vasicah. Okoli 4. ure popoldne v nedeljo je dekletce Elisabeth Kerr našlo na Pettibone Rd. ostanke policijske uniforme. Poklicani so bili šerifi. Začelo se je ogromno iskanje za truplom, ki je moralo biti v bližini. V pondeljek ob 1. uri popoldne so našli golo truplo, katero so spoznali kot truplo zginulega policista.

Kako so truplo našli.

Stotine policistov, šerifov in privatnih državljanov je iskalo mrtvo truplo v okolici Geauga jezera, potem ko so dobili ostanke uniforme. Ob 12.30 v pondeljek popoldne so zadeli na golo truplo. Morilec je prej absolutno vse pobral s trupla. Pokopal je truplo prav pod velikim izravnanim drevesom, kake tri čevlje globoko.

Kako je bil policist umorjen?

Ko so truplo našli, so jo takoj preiskali. Bil je ustreljen skozi vrat. Velika odprtina na levi strani je kazala, kje je kroglja šla v vrat, in manjša na desni strani je kazala, kje je kroglja šla ven. Preko levega očesa je imel veliko rano, kot bi ga morilec udaril z revolverjem. Ko je morilec peljal policista na

policijsko postajo, je spotoma se bo pa sodba vršila v Clevelandu udaril policista z revolverjem, nakar je streljal. To je bil strel, katerega je slišal George A. Dixon ob 6.40 zjutraj v petek na Shaw ave.

Sedaj pa za morilecem.

Policija se nahaja v mrzličnem stanju, ker morilec pušča mnogo sledov za seboj, pa mu ne morejo do živlega. Po izvršenem umoru se je morilec dvakrat pokazal v Clevelandu, prišel v prometno banko in menjal ček, obiskal svojo dekle, najemal ljudi, dasi je policija tedaj že vedela, da je Whitfield morilec. Policija je naredila veliko napako, ko je molčala in ni sporočila

Morilec dvakrat kopal grob.

Jama, kamor je Whitfield položil truplo umorjenega policista, se nahaja kakih 200 čevljev od Pettibone Rd. in od mesta, kjer so v nedeljo našli ostanke policijske uniforme. Morilec je dvakrat prej skušal izkopati grob, pa

JOHN L. WHITFIELD
Sliko je posodilo uredništvo The Clev. Plain Dealerja.

je naletel na trdo, skalnato zemljo in je opustil namero. Potem je pa prišel do mesta, kjer se je že nahajala jama, ki je vihar izruval s koreninami močno drevo. Tu sem je vrgel truplo in je pokril z ilovico in mokrim listjem. Deputy šerif Lafferty iz Portage county je prvi dospel na mesto, kjer je bil policijski grob. In Otis Dewey, je prvi zasadi svojo palico na dotičnem mestu, kjer se je nahajalo truplo. Takoj je spoznal, da je zemlja nenavadno mehka. Policist James Krochet je prvi zasadi lopato in zadel ob truplo.

Truplo najdeno.

"Griffin je!" je zakričal policist Krochet. Skrbno so odstranili prst s trupla policista in ga potegnili iz jame. Pokrili so ga s časopisi in drevesno skorjo. Kmalu je bil na licu mesta county prosekutor Stanton in šerif Stannard. Policija je dospela s švigajočo švadrono. Z blanketom so pokrili truplo. Ko je bil ves prostor fotografiran, so truplo najprvo položili v policijski švadronski avtomobil, potem pa v policijsko ambulanco, nakar so truplo odpeljali v Cleveland v mrtvašnico. Oče umorjenega policista je iz Indianapolis, Ind. takoj brzojavil, da pride v Cleveland po truplo. S tem je bil ta del tragedije končan, in preostalo je drugo delo: Poiškati morilca. Brzojav in telefon in brezlični brzojavi je začel delovati nemudoma po vsej Ameriki, Canadi in Meksiki.

Kaj je morilec delal.

Policija je odkrila v bližini, kjer je bilo truplo najdeno, ostanke treh različnih ognjev, in povsod se je dobil del policijske uniforme. V enem ognju je morilec žgal uniformo, na drugem spodnje perilo, na tretjem pa opremo kot dele policijske uniforme. Morilec je zapustil Cleveland v Jordan avtomobilu, temno moštvo, grb, dele policijske dre barve, roadster, 1917 model, fenderji barvani črno, radiator ponikljen, rdeča žična koleša, dva posebna koleščka, Ohio licenca 184.569, številka stroja 7-A-9096.

Kaj pravil soproga morilca.

Morilec ima v Clevelandu ženo. V pondeljek zvečer se je izjavila, da jako želi, da bi

MARIE PRICE

Whitfield v mestu

Policijski načelnik išče morilca tu.

Policijski načelnik Graul v Clevelandu je prepričan skoro, da se nahaja morilec Whitfield v Clevelandu. Policija neumorno išče po vseh delih mesta. Vsaka hiša, o kateri se količkaj sumi, je preiskana. Švigajoče škadrono se na poslu ves dan. Policija je še bolj prepričana o tem, ker vsa poročila, ki so prišla od raznih oseb v državi, da so videli morilca tu ali tam, so se izkazala, da so napačna. Medtem pa išče policija vseh mest v Združenih državah morilca. Mestnim, državnim in county oblastem se je pridružila tudi vlada Zjed. držav. Zvezini pravnik Bersteen je dobil povelje iz Washingtona uporabiti zvezine detektive v tem slučaju. Meja proti Meksiki je zastražena, opis morilca je dobil vsak zvezini detektiv.

V torek zvečer je dobila clevelandska policija sporočilo, da so videli Whitfielda v Cedar Grove, West Virginia. Tudi to sporočilo je bilo napačno. Državni pravnik Stanton je zahteval \$5000 za preganjanje morilca. In če to ne bo zadostovalo, dobi nadaljnjih \$5000. Geslo policije je: Dobiti Whitfielda mrtvega ali živega v roke.

bil njen mož prijatelj. Žena je pripovedovala: John je bil vedno vročekrvn. Revolver je imel vselej obešen v svoji spalnici. Vzel ga je s seboj le, kadar je šel na trip. Svaril me je vedno, naj se ga ne dotaknem, da se kaj ne zgodi. V petek je prišel domov ves razburjen. Vedela sem, da je desperaten, da bo nekaj naredil. Govoril je skoro kot otrok. Prepričana sem, da je ubil policista. Kadar je bil v zadregi, tedaj je bil zmožen vsega.

Žena obžaluje umor.

"Strašno je, strašno," je pripovedovala Mrs. Whitfield. "Oh, koliko mora Mrs. Griffin trpeti. Kako rada bi preprečila vse to, ako bi mogla. Upam, da ga dobi pravica v roke. In ako mu bo dekle na poti, katero je vzel s seboj, bo tudi dekle umoril, in sicer prav hladne krvi. Dasi je bil z menoj vedno prijazen, pa želim, da pride pravica v roke. Kar želi policija, rada naredim, da pride prej v ječo. Vedno je govoril, da ga policija nikdar ne dobi v roke. Meni se zdi, da se z dekletom po dnevu kje skrivata, ponoči pa vozita, proti Meksiki. Avtomobil je izvrsten. Ima posebna koleša in vedno ekstra zalogo gasolina. Njegova mati živi v Meksiki, in k njej je namenjen. V Chicagi ima dve sestri.

Kaj pravi žena policista.

Mrs. Griffin, udova po umorjenem policistu se je izjavila: "Jaz ne želim maščevanja, pač pa pravico. Jaz ne želim, da bi žene drugih policistov prestale enako gorje kot sem ga jaz. Morilca mora doseči pravica, tako da se kaj enakega ne bo več zgodilo. Mrs. Griffin je žalostno pestovala 9 mesečnega sinčka, ki se je smehljaj, ne vedoč, kaj se godi okoli njega. Žena umorjenega policista bo dobila \$5000 zavarovalnine, potem pa \$35 na mesec in \$10 posebej za otroke, ako ostane udova.

Teorija umora.

Zakaj je morilec pobral vso obleko Griffinu? Zakaj ni zažgal svoje žrtve z obleko

Usoda Nemcev

Bodo prisiljeni plačati vso odškodnino.

London, 14. maja. Angleški zunanji minister lord Curzon je poslal posebno noto nemški vladi, v kateri pripoveduje, da je nemška vlada več zmožna plačati kot je pa ponudila zaveznikom. Anglija resno naganja Nemčijo, da ponudi več in pod boljšimi pogoji. Angleški ekonomski izračunali, da Nemčija lahko plača najmanj \$12.000.000.000 ako napne vse svoje sile in se ji dovolj primerno dovolj časa. Anglija očita Nemčiji, da slednja ni odkritosrčna, ker ponuja premalo svoto, dobro vedoč, da je treba odškodnino razdeliti med vse zavezniške države. Anglija se čudi nemški vladi, ki je toliko kratkovidna in misli, da zavezniki ne poznajo pravega notranjega položaja Nemčije. Vpliv te angleške note je bil tako velik, da je nemška marka občutno padla. V pondeljek se je berlinski borzi notiral 48.500 nemških mark za en dolar. Nemčija je pripravljena z papirnatim denarjem, ki je brez vsake veljave.

KONTEST S. N. D. V LORAIN, O.

Kandidatnje za boterco pri pokladanju vogelnega kamna za S. N. Dom v Lorain, O. so pridno na delu, da dobijo odlikovanje ter naberejo največ glasov za izvolitev. Direktorij N. Doma v Lorainu je podaril vsaki prijavljeni kandidatnji 125 glasov za začetek, in odslej se pa morajo same potruditi, da naberejo ostale glasove. Ktera kandidatinja bo imela največ glasov, tista bo boterca Narodnjemu Domu. En glas velja 50c. Sledeče kandidatnje so se prijavile, ki so nabrale že sledeče število glasov: Mrs. Frances Dugar 147, Miss Mizmie Kodelja 145, Mrs. Matilda Štrukel 145, Miss Elie Justin 200, Miss Marie Černilec 175, Mrs. Marie Ravnik 147, Miss Frances Glavan 168, Mrs. Antonija Kus 154, Miss Stanka Ambrožič 175, Mrs. Agnes Piškur 171. Vse kandidatnje so prošene, da prinesejo svoje glasove v soboto zvečer ob 8. uri k John Kotniku. — Nov brat Hrvat je prišel v lorainško naselbino, katerega je posebno vesela družina John Hrovat. Mati in otrok sta oba zdrava. Častitamo!

— Ali ste že delničar S. N. Doma?

vred? Policija pravi, da vsak morilec, četudi je še toliko previden, prav gotovo naredi napako. Obleko policista je sežgal sredi ceste, najbrž se mu je mudilo, da ni šel v gozd, kjer bi ostanke obleke nikdar ne dobili.

Nagrada razpisana.

Cleveland Automobile klub je razpisal \$500 nagrade onemnu, ki prime morilca, mestna zbornica \$1000, county komisarj razpišejo posebno nagrado kot tudi razni privatni zavodi. Nagrade ne more dobiti noben policist.

25 policistov ubitih.

Od leta 1875 je bilo v Clevelandu ubitih že 25 policistov. Dva sta bila ustreljena od štrajkarjev, drugi pa od zločincev. Le trije morilci policistov so bili poslani na električni stol, dočim so drugi pogegnili, ali pa so bili poslani v ječo in pozneje zopet spuščeni ali še sedijo v ječi.

AMERISKA DOMOVINA

(AMERICAN HOME)

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY

NABOČNINA:

Za Ameriko - \$4.00
Za Evropo - \$5.50

Za Cleveland po pošti \$5.
Posamezna številka - 3c

Vas plača, doplati in denar naj se pošilja na "Ameriška Domovina"
6119 St. Clair Ave. N.E. Cleveland, Ohio. Tel. Princeton 189, Randolph 7891

JAMES DEBEVEC, Publisher, LOUIS J. PIRC, Editor

Read by 25,000 Slovencians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second class matter January 5th, 1906, at the post office at
Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

83 No. 58. Wed. May 16th, 1933.

Kako se hrani denar.

Mi dobro vemo, da se še vedno po domovih naših rojakov vse polno denarja, katerega skrivajo pod deskami, v posteljah, v starih loncih in v vseh mogočih prostorih. Ljudje mislijo, da tat ne more do teh prostorov, ne more do tega denarja. Ker ljudje mislijo, da so tatovi bolj neumni kot pa oni. Ravno nasprotno je resnica: Tat je vselej bolj prebrisan kot ste vi, ker sicer bi delal in se pošteno preživel, ne pa koval načrte, kako bi zvito prišel do vašega denarja. Zopet drugi ljudje pa nimajo zaupanja niti v banko, niti v prijatelja, niti v žimnice, pač pa nosijo večje svote denarja neprestano s seboj, v veliko veselje tatov in klativitezev, ki komaj čakajo enake žrtve, da jih pošteno oskubijo. Kaj bi delali tatovi na svetu, da ni prismojenih ljudi, ki doma ali pri sebi skrivajo denar! Tat mora vendar tudi živeti, in ker dela ne, mora krasti, in krade ljudem, ki ne znajo misliti.

Od časa do časa priobčujemo v časopisu vesti, kako je ta ali oni rojak prišel ob ves denar, ker je denar ali nosil s seboj, ali pa ga je imel skritega doma. Tu je zgodba raznih ropov od preteklega tedna: V Pittsburgu so lopovi odnesli D. Jegliču svoto \$1000, ko je moško korakal po ulici in mislil, da je bogatin. Štiri leta je delal na stran, v svoj žep in čuval žulje svojega dela, a danes tatovi pijejo za njegov denar in se smejejo bedaku. V Duluth, Minn. so pretekli teden roparji napadli Josip Vodopivec ter mu pozvali \$930, katere je imel zašite v suknji. Fina banka, ki nosi toliko procentov, da tudi kapital požrejo! V Conway, Pa. je pa siromak Simon Gapič moral oddati lopovom \$1670, kateri denar je imel privezan za pasom tako trdno, da so mu ga morali roparji odvezati in ga rešiti neprijetnih vezi.

Torej, hranitev denarja doma ali pa nositev denarja pri sebi, nikakor ni sigurno, niti pametno, ker lastnik takega denarja mora živeti v neprestanem strahu, da ga ne napade ta ali oni na cesti, da mu tatovi uderejo v stanovanje.

In kaj tak strah lahko povzroči, nam najbolje priča slučaj Ivan Goršiča, iz chicaska okolice. Goršič je farmer in je mislil, da najbolj pripraven prostor za hranitev njegovega denarja je seno na hlevu. In vendar je živel vsak dan v strahu. Nekega večera ga je tako skrbelo, da je vzel luč in šel pogledat v hlev, ako se denar še tam nahaja. Pri tej priliki pa je prevrnil svetilko, vnelo se je seno in zgorelo je vse skupaj: seno, denar in hlev.

To je samo eden izmed tisočih podobnih slučajev, ki se dogajajo vsak dan. Žal pri tem je, da so v ogromni večini delavci, ki so tako nespametni s svojim denarjem. Ljudem, ki imajo kaj pameti in kaj soli v glavi, se kaj takega nikdar ne pripeti. Oni vedo, da edini varen prostor je: banka. Tam ga vam ne vzame nihče, tam vam ne more zgoriti, in četudi tam zgori ali je ukraden, kar je seveda izključeno, pa garantira banka, da ne zgubite ničesar. Pa ne samo to, ako imate denar doma, recimo tisoč dolarjev, skozi eno leto, ne dobite od tega nič, ako ga imate na banki, dobite koncem leta štirideset dolarjev obresti, za kateri denar vam ni bilo treba delati, ker je denar delal za vas, ko je počival na banki.

Pomnite, denar hranjen doma, ni nikdar siguren, vi morate živeti v večnem strahu za njega. Prej ali slej doleti tudi vas nesreča, pa vam denar zgori, ali vam bo ukraden. Stotisoče takih Pepčkov je povsod, ki so mnenje, da so bolj pametni kot banka. In ko pride nesreča, pa se tolčejo po glavi: Oh, zakaj nisem poslušal časopis ali prijatelja, pa bi danes imel svoj denar!

Z vlaganjem denarja v banko koristite v prvi vrsti samim sebi, ker se vam ni treba bati, da vam denar kdo zmakne ali se pripeti druga nesreča z njim. Poleg tega pa dobivate od tega denarja neprestano obresti.

The North American Banking & Savings Co. je prva slovenska banka v Ameriki, ki vam garantira s svojim ogromnim, skoro tri milijonskim premoženjem za sigurnost vašega denarja. Hranite svoje prihranke v tem bogatem, močnem, zanesljivem denarnem zavodu, koristite samim sebi in svojem narodu.

Svetovni zemljepis.

18. Louisiana.

Louisiana obsega 48.720 kvadratnih milj. Je to nizka dežela, kjer se nahaja mnogo močvirja, zlasti ob izlivu ogromne reke Mississippi. Ta reka mnogokrat stopi svoje bregove in povzroča ogromne povodnje. Veliki jezovi na stoterih mestih branijo deželo deloma pred povodnjami, katere pa ni mogoče vselej preprečiti, ker tok vode podere jezove in poplavi vse pred seboj. Bolj v sredini države, zlasti pa proti severu, se nahajajo mogočni smrekovi gozdovi, pa tudi obširne prerije, ki pa nikdar niso varne radi vode, ki se nahaja pod njimi. Glavne reke v državi so: Mississippi, Red, Ouachita, Sabine, Pearl in Tensas, poleg tega pa se nahaja v državi vse polno jezer, lagun, ribnikov in močvirij. Podnebje je ugodno za poljedelstvo, toda ne za ljudi, ki ga niso vajeni, ker dobijo mrzlico. Tekom dolgega poletja je vročina nezmožna, dočim so zime precej bolj mrzle kot pa v sosednjih državah.

Gouverner države je zvoljen

za štiri leta. Posebne šole se nahajajo v državi za bele in črne otroke. Ker se država ne zmenji dosti za črnce, slednji izostajajo iz šol. Kakih 400.000 otrok pohaja državne šole, za katere je postavljenih 4500 šol. V državi je nekaj višjih šol, med katerimi so posebno znane katoliške višje šole.

Največje mesto je New Orleans, imenovano po bratu francoskega kralja, vojvodu Orleansu. To mesto je bilo nekdanje glavno mesto. Postavljeno je ob velikem ovinku reke Mississippi. Ima izvrstne vodne zveze z vsemi deli sveta. Leta nazaj je bil New Orleans središče bombažnega produkta; njena industrija s sladkorjem vode, je ogromna, poleg tega je tu centrum za laneno olje, mašinerijo, lesne izdelke, moko, riž in tobak.

Ker se nahaja mesto nekaj čevljev pod vodno gladino Mississippi reke, je zavarovano pred poplavo z ogromnimi jezovi. Mesto je zgrajeno okoli reke v podobi turškega polmeseca. Vsako leto se tu vrši ogromna predpustna zabava, kamor prihajajo ljudje iz vseh Združenih držav. Mesto ima polno

starinskih zgradb še iz časa francoske posesti, dočim je tudi mnogo modernih poslopj.

Baton Rouge je glavno mesto države od leta 1882. Ima krasno lego ob Mississippiju. Glavni produkti mesta so laneno olje, les, sladkor in molas. Shreveport je drugo veliko mesto, na zapadnem bregu reke Red River. Druga važna mesta v državi so: Alexandria, Bogalusa, Crowley, Gretna, Houma, Lafayette, Lake Charles, Minden, Monroe, Morgan City in New Iberia.

Bombaž, riž, sladkor se prideluje v ogromnih množinah v Louisiani, in živinorejcem se nudi izvrstna prilika napredovati. Zadnja leta se je posvetilo mnogo truda vrtnim pridelkom in cvetličarstvu. Iz ogromnih smrekovih gozdov prihaja potrebni les, ki ima veliko vrednost, in tu se pridobiva tudi turpentin, smola in kalofonija. V preteklih letih se je v državi izdelovalo tudi fino žganje in rum, ki je prinesla stanovalcem velike dobičke. Dežela je tudi bogata na rudninah, toda dosežaj niso v tem oziru še ničesar napredovali.

19. Maine.

Dasi se trdi, da so Norvegi obiskali obrežje države Maine že leta 900 po Kristu, pa menda niso bili prepričani, da je zemlja kaj vredna ali ugodna za kolonizacijo. Prve naselbine so tu ustanovili Francozi leta 1604, in pozneje, 1607, Angleži, toda nihče ni imel uspeha. Nekdaj so zvali vzhodni konec te države Arcadia. Prva stalna naselbina je bila ustanovljena leta 1624 po Sir Ferdinandu Gorges v Yorku. Leta 1625 je država Massachusetts dobila oblast nad provinco Maine. Plačali so za državo \$6100, toda Maine se je ločila od države Massachusetts leta 1819, in je postala leta 1820 samostojna država.

Država Maine se nahaja na skrajnem severu - vzhodnem koncu Združenih držav, je dolga 325 milj in široka 210 milj. Površina meri 29.395 kvadratnih milj. Je jako gorata država, najvišja gora je Mount Katahdin, 5000 čevljev visoka. Obrežje je jako zobčasto in pred obrežjem leži vse polno otokov, katerih največji je Mount Desert Island, ki ima nad 60.000 akrov. Krasnega jezera v notranosti krasijo državo. Glavne reke so: Penobscot, Kennebec, Androscoggin, St. Croix, Piscataqua, Arrostook, Wallowoostook in St. John. Zime so jako ostre, toda gosto zapadli sneg varuje zemljo pred zmrznenjem. Podnebje je jako zdravo.

Solski sistem je urejen izvrstno, nad 150.000 otrok pohaja v kakih 4000 javnih šol. Več dobrih višjih in tehničnih šol se nahaja v državi.

Portland je metropola države Maine ter ima eno najboljših pristanišč ob Atlantskem oceanu. Tu se izdeluje mnogo časopisnega papirja in lokomotive. Kupčuje obširno s farmarji. Je jako staro mesto, ustanovljeno 1632. Bil je trikrat požgan tekom indijanskih in francoskih bojev.

(Dalje prihodnjic.)

DOPISI.

Leadville, Colo. Poprej še, ko sem bil v Clevelandu, se nisem toliko zanimal za "Ameriško Domovino", a sedaj jo komaj pričakujem, da jo dobim v roke. Prav vse preberem od "American Newspaper", kar je na vrhu vsake številke do zadnjega oglasa prav tam spodaj na 4. strani. V današnji številki je zadnji oglas: "Hiše naprodaj". V Leadville bi lahko dali takih oglasov na stotine, ker je do 500 hiš praznih in večina prejšnjih gospodarjev se sploh ne zmenja, da bi plačevali davke, in zato so te hiše vedno naprodaj in bodo naprodaj toliko časa, da jih bom jaz pokupil.

Pred 14. dnevi se je naveličal Leadville Jos. Jarc, ki je stanoval z družino na 3rd Street. Jaz sem kupoval od njegove hiše, in bi jo bil kupil, pa sem se ustrašil, ko mi je povedal, da je nad sto dolarjev davka za plačati. Ni mi znano, če so v Clevelandu tudi take domače razmere kot so tu. Tu je menda vseeno, ali plačaš, kar

gosposka zahteva ali pa tudi ne.

Sedaj je Jarčeva hiša ravno tako zabita kot stotine drugih. V kratkem bo ista usoda zadelo hišo John Gornika. John je odšel pred mesecem dni v Cleveland in se zelo pohvalil, in kmalu bo za njim romala 10 članov broječa družina. Tudi v Clevelandu bo moral najeti ali kupiti tako veliko hišo kot jo je imel v Leadville. Ponosno ti stoji kakor kaka graščina na kornerju Elm in Maple ceste. Škoda, da bo tudi ta hiša zašla v pozabljivost, in bo v večernih urah v temi sanjala o preteklih zlatih časih Leadville. Pripoveduje, da se bo še več slovenskih družin izselilo v Cleveland. (Dobrodošli tukaj! Op. ured.) Mora že biti lušno tamkaj, ko vse hiti tja. O, lušno pa zares lušno je brati "Ameriško Domovino", če že družega ne bi bilo v slovenski metropoli. Kadar se oglašijo novice iz Newburga, (sedaj so se prebivalci v Newburgu čisto poslovenili, in ne marajo več za angleško ime, ampak nazivajo svoje mesto "Novomesto" in sami sebe "Novomeščane"), to ti ploskajo in se smejejo vsi do bri in pošteni clevelandski Slovenci. Splošna sodba je, da ne zna noben tako 'fajn' pisati kot novomeški novičari. Tako ti v prikupljivo obliko splete vse poroke, krste in drugo. Prav vse zveš, kar se godi v Novomestu. Pristrčno želim, da bi prav pogostoma tiskano bilo poglavje: "Novice iz Newburga".

Vam bom pa še jaz malo povedal, kako se imamo tukaj v gorah. Nad morjem se dvigamo za 10.153 čevljev. Zima nas nikakor neče zapustiti. Snega ni več, ampak le preveč ledeni vetrovi neprestano pihajo. Tu bom morda vedno moral nositi dolgo suknjo kot duhovniki v starem kraju. No, hvala Bogu, moj prijatelj Kristjan Lozar mi je pred odhodom semkaj naredil več sukenj, pa vse so dolge, kakor nalašč za Leadville. Priporočam vam mojega prijatelja Lozarja za dobre obleke.

Ker ravno pišem o krojačih, moram omeniti še dva Novomeščana, moja prijatelja, Tomaža Mervarja, ki je znan po naselbini Novega mesta kot izvrstnega mojster. Doli na Broadway je pa naš znani rojak Mr. Louis Perhne, ki mi je nekdanje naredil "frak", da sem se z njim postavil po Clevelandu, kadar sem peljal otroke na sprehod, in ta mi bo še dobro služil, ko bom z otroci šetal po Lincoln bulevaru našega mesta.

Ena naših najbolj važnih zadev je nova cerkev. Mi hočemo imeti lepo, zidano cerkev, ki bo ponos naselbine. Farovž bo lešen in ga sedaj popravljajo, nakar se koncem maja preselim tja. Okrog farovža je pa lep vrt, katerega bomo zasejali s cvetlicami, in tako bomo med časopisnega papirja in lokomotive. Kupčuje obširno s farmarji. Je jako staro mesto, ustanovljeno 1632. Bil je trikrat požgan tekom indijanskih in francoskih bojev.

Vsak večer je polna dvorana Marijinih častilcev. Po branju smarnic pojem vsak večer lavretanske litanije. Naš pevovalca je Anton Korošec, ki je izvežbal mlad pevski zbor šolaric, ki so tako vnete za petje, da bi neprestano le pele.

V Clevelandu me ni bilo nič volja učiti se angleško, ker sem vedno mislil nazaj na Evropo, a tu je drugače. Otroke poučujem krščanski nauk v angleščini, slovensko ne morem, kar spada v našo faro več ogrskih in angleških družin, ki govore samo angleško. Njihovi otroci pohajajo v slovenskimi vred v nedeljsko šolo, in zato sem pri moran učiti se angleškega je-

zika. Štirikrat v tednu poučujem in otroci mi gredo zelo radi na roko, in mi pomagajo v "moji angleščini", ki je pa precej okorna in se jezik nikakor neče privaditi onemu gibanju, ki se zahteva; da je izgovarjava mehka. A upam sedaj, ko sem dobil prvi ameriški papir, da bo moja angleščina iz "rešpektu" do tega papirja napredovala, in ko si dam še postaviti nove zobe, ki bodo stali lepo v vrstah kot ubrana bojna četa, menim, da bo z obnimi vred prenehal boj z angleščino in bo angleščina se postavila za poveljnico mojemu zobovju in jeziku.

Še nekaj posebnega nas čaka. Pravijo, da je rib po bližnjih vodah in jezerih toliko, da kar mrgoli in da bomo za par mesecev jedli samo ribe in bo do mesarji morali zapreti za nekaj časa mesnice. Pa tudi zavsem je brez števila. Čeravno nisem lovec, vendar bom pri Mendiju v mestu kupil eno najboljšo puško in hajdi ž njo na lov. Gorje zajcem! Povabim vse moje prijatelje od St. Clairja in Novega mesta in Collinwooda na vsako nedeljo na lov na ribe in na zajce, da se bo tudi vam nekaj časa dobro go-dilo kot nam.

Ako hočete vam damo na razpolago aeroplan, ki bo vsako nedeljo od junija do septembra prihajal na St. Clair ob 7. zjutraj in pristane na lovišču v Leadville ob pol desetih. Po-zdravljeni!

(Rev.) John Miklavčič.

"PRAVICA SE JE IZKAZALA.

Mnogi čitatelji se bodo še spominjali, kako sem bil napaden v listu "Enakopravnost" leta 1918, v članku podpisanem po Mr. Jos. Želetu, slov. pogrebniku radi pogreba soproga revne družine Grvina, ki je stanovala na St. Clair ave. in 32. cesti. Napaden sem bil, češ, da sem rabil orodje Mr. Želeta pri mrtvecu, kamor je bil on prej poklican. Že naslov članka je bil dovolj surov, ker se glasi: "Ali ni to nesramnost?" In na koncu članka se je pisalo: "Ti, slovenska javnost, ti sama sodi ta slučaj, ki ni bil prvi ne zadnji. itd. . . ."

H koncu članka pa se je zapisalo: "To je pa že preveliko delo usmiljenja in s tem se ne kaže Grdina v svoji usmiljenosti ampak predrzno nesramnost. Toliko v pojasnilo občinstvu, sodbo pa naj izreka javnost. Podpisan: Jos. Žele, slovenski pogrebnik."

Na ta krivični napad me je v resnici marsikdo sodil, in kako tudi ne, saj niso vedeli, kako se je stvar v resnici zvršila. Ljudje so brali in vrjeli, in ker je tedaj ravno razsajala influenza, si je vsakdo mislil, da je ta slučaj v resnici nesramen. Zatorej mi je bila s temi lažmi narejena občutna škoda, katere mi napadale ne morejo povrniti. Obrekovanje in laž ostane, četudi se popravlja in popravlja. Ogibali so se me mnogi moji prejšnji odjemalci.

Radi omenjenega napada sem bil prisiljen vložiti tožbo proti Mr. Jos. Želetu in listu "Enakopravnost", ker drugače nisem mogel dobiti zadoščanja. Dne 2. in 3. aprila se je vršila tozadevna obravnava na Common Pleas sodnji. Bil je porotna obravnava. Pri tej obravnavi se je izkazalo, da nisem rabil drugega kot svoje orodje, dokazalo se je jasno, da nisem ničesar zakrivil, priče so pod prisego potrdile, da je bil Mr. Žele štiri ure prej poklican kot jaz, da so ga potem še dvakrat klicali, in so mislili, da ga ne bo, ker je bila revna družina, nobene zavarovalnine, torej najbrž tudi pogreb ne plačan.

Obravnave se je udeležil samo Mr. Žele. Od Enakopravnosti ni bilo nikogar. Mojemu odvetniku so rekli, da je urednik bolan, pa ne more priti. Mr. Žele je pred porotniki pod prisego povedal, da on ni tako poročal, kot je bilo v Enakopravnosti pisano, nasprotno Enakopravnost je na svoj rovaš tako pisala, Enakopravnost je sama lagala, da je bil oglas Mr. Želeta in da je plačal za oglas. Tako se vidi tukaj, kdo je lagal. Porotniki so prisodili meni \$500.00 odškodnine, zatoženci so zgubili tožbo, in tako se je

pravica izkazala. (Da pa nisem tako bojaželjen, naj bo povedano to: Predno je bila tožba prinesena pred sodnijo, je moj odvetnik vprašal obtožence, ako hočejo poravnati dotedaj nastale sodnje stroške, in da v tem slučaju od tožbe odstopim. Odgovor je dobil, da nič, in naj gre stvar kar naprej, in tako je bilo pisano parkrat tudi v "Enakopravnosti", ki je pisala, "naj se pravica skaže," — "ljudstvo naj sodi!" Zakaj pa? Kaj sem zakrivil? Siromaka sem pokopal, za katerega nisem prejel nobenega plačila, kakor od vas napad in obrekovanje.

"Enakopravnost" je pisala: "Ali ni to že nesramnost? Vprašal bi pisarje tega lista: Kakšna nesramnost? Komu? Saj nisem storil drugega kot svojo dolžnost, kot bi to storil vsak drugi na mestu, ki čuti zavsem in dolžnost. Kadar me družine potrebujejo, da grem po pogrebniškem poslu, ali ni moja dolžnost, da grem? Ali ni družina odgovorna, ker me je poklicala. Čemu ste planili po meni takoli drugi dan, ko niste imeli nobenih resničnih podatkov? Zakaj tako maščevanje? S takim pisanjem ste navadno napadali ljudi, da ste med narodom hujskali zoper osebe, katere črpite.

Enakopravnost naj pove javnosti, kaj sem zakrivil, potem pa naj še enkrat kliče javnost na sodbo: Da tako ste delali, ljudi blufali, kradli ste mi dobro ime, kakor vsem onim, ki ne trobijo v vaš rog. Ničesar nimam proti Mr. Želetu, katerega ste vi izrabili, toda pri Enakopravnosti iščete suhe kosti, da bi jih gladili. Kako nesramno ste pisali o meni, ko sem šel v staro domovino, ko nisem bil navzoč, da bi vam odgovarjal, kar ste zaslužili. Kako ste me napadli, ko smo na čelu S. Narodne Zveze delovali za izstradan narod v domovini, dočim ste svoje republikansko slepomišenje in milijondolarski sklad ter Kristana dvigalo v nebo. Le poglejte v vaše predale, našli boste dovolj šare v njih, kako ste divjali proti meni, da me pred ljudstvom spravite ob dobro ime, nazadnje ste pa sami umazani ostali. Bolelo vas je, ker sem bil na mnogih krajih na krmilu pri delu za Liberty Bonde in drugo sredstva v vojnem času, zato ste neprestano bruhali, da me očrnete, ne oziraje se, kaj je resnica, kaj laž. In vendar vas vprašam, kaj mi morete slabega dokazati. Seveda, nisem brez osebnih napak, kot ni nihče, kadar pa vodim svoja opravila, pa tudi vem kaj delam. Za mano ne bodo s prstom kazali, pustil pa tudi ne bom več, da bi vi kamenje metali v mene. Enkrat ste že spoznali, da imamo zato narod, ki sodi, kot je vas obsodil sedaj.

Rojakom pa svetujem, da so previdni, kadar kaj čitajo. Prvič je treba vedeti, kakšen list to piše, ali ima kredit za resnico? Presodite ali ni stvar menda prišla v javnost iz kakšne zavisti, sovraštva. Mnogo ljudi je zgubilo dobro ime radi neosnovanih napadov, ker se niso mogli braniti. Največkrat se direktno tudi ne piše, pač pa zavito in skrito, tako, da je lažnikom teško priti do obrekljive jezika.

Dvajset let sem trgovec v naselbini, vsa leta sem užival gostoljubnost rojakov, odkar pa moti javnost Enakopravnost, ki napada zdaj enega, zdaj drugega, pa vladna sovraštvo in nesporazum, kdor ni za njih želo-dec, je proklet, pa naj dela za

CUNARD
Anchor
Direktno v

DUBROVNIK IN REKO
na novem, krasnem, parniku
TUSCANIA 30. JUNJA

V JUGOSLAVIJI v 9 DNEH

Aquitania 45.647 ton
Mauretania 30.704 ton
Berengaria 52.022 ton

Odplove vsak terek eden teh velikih novih
Krasne kabine 3. raz. z 2-4-8 posteljami. Fina hrana, kadilnica in po-
čivalnica. Zaprti paluba, domača kuhinja. Denar skozi Cunard se brzo in zanesljivo izplačuje. Vprašajte pri agentu
(m. w.)

Hotel Cleve-
land Bldg. Cle-
veland, O.

Porotniki so prisodili meni \$500.00 odškodnine, zatoženci so zgubili tožbo, in tako se je

narod ali ne. Vsem onim, ki ste ostali zvesti odjemalci, srčna hvala, ostali vam bom tudi jaz zvest. Moj del naj govore takrat, kadar me drugi iz sovraštva napadajo. Naklonjeni

Anton Grdina.

SEVEROVA ZORAVILA VZDRUŽUJEJO ZOPRAVE V DRUŽINAH

Za srbeči kožurabite

SEVERA
ESKO

Antiseptično mazilo

Priporočljivo za odpočitek pri zdravljenju srbečice in raznih kožnih bolezni.

CENA 50c

Vprašajte pri vašem lekarju.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

W. F. SEVERA CO.

CEDAR RAPIDS, IOWA

Ako--

vaša obleka potrebuje čiščenja in likanja ter barvanja, pošljite obleko k

Mike Kos,

1192 NORWOOD RD.

kjer se bo popravila, da bo kot nova.

Edina SLOVENSKA

lekarna v Clevelandu je

W.K. DRUG COMPANY

JOHN KOMIN, lekarnar

Mi imamo najboljša domača zdravila s točno postrežbo.

St. Clair-av. in Addison Rd

JOS. MODIC,

Slovenska

GROCERJA.

1033 E. 62nd St.

Pozor! :: Pozor!

Mi izdelujemo furnese, kleparska dela, splošna popravila, vsa dela iz medenine in bakra. Točna postrežba ob vsakem času. Se priporočamo za obila naročila.

Complete Sheet Metal Works

F. J. DOLINAR

1403 E. 55th St. Randolph 4756. (21. may)

Zakaj trpeti?

Glavobol, nervoznost, očesne bolezni in mnogo drugih neredov, ki jih povzročijo oslabele oči sem odpravil tisočerm ljudem z McCormick-ovim sistemom.

Dr. L. A. STARCE

Ophthalmologist.

(Specialist za oči.)

6127 ST. CLAIR AVE.

(nad slovensko banko)

Ure: 10-12, 2-4, 7-8, ob sredah 10-12. (w)

J. MOHAR

8208 SUPERIOR AVE.

PRVI SLOVENSKI PLUMBER.

Pokličite me, ako hočete dobro in poceni delo.

Cedar 2375 Lincoln 2850-R (w.)

PREMOGOVNIKI V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

New York (Jugoslovanski Oddelek F. L. I. S.) Premogovišča Zdrženih Držav so največja na svetu; površina, pod katero se nahajajo naslage premoga, pokriva 340.000 kvadratnih milj, kar bi približno odgovarjalo skupni površini Italije, Jugoslavije in Rumunskije. Vse vrste premoga so zastopane, od šote do antracita. Premog se nahaja v 29 državah v zadostni količini za večje trgovske svrhe in v sedmih drugih državah v omejenih količinah.

Najbolj važna premogovna pokrajina je pogorje, ki se od severa do juga razteza paralelno s atlantsko obaljo, takozvane Appalachian Mountains; ta premogovišča se torej raztezajo od severne Pennsilvanije preko držav Ohio, Maryland, Virginia, West Virginia, vzhodnega dela države Kentucky, držav Tennessee in Georgia tja na jugu do države Alabama. Pennsilvanija proizvaja več premoga kot katere druga država, skoraj 40 odstotno vsega bituminoznega in nič manj kot čez 99 odstotno vsega antracitnega premoga v vseh Zdrženih Državah. Za Pennsilvanijo izkopa največ premoga država West Virginia, namreč devet in pol odstotno od vsega bituminoznega premoga Zdrženih Držav.

Antracitni premogovniki se nahajajo v severovzhodni Pennsilvaniji. Druge se antracit (trd premog) nahaja le v neznatnih količinah v Alaski, Colorado in New Mexico. Antracit je najboljši premog za hišno rabo, ker je prost prahu in saj in gori toliko dalje kot drug premog. Količina časa bodo še izkopal antracit? Sedaj se prideluje približno 80 milijonov ton antracita na leto, in ako bo produkcija nadaljevala v sedanjem razmerju, bo zadosti antracita še za dobo od 60 mogoče 100 let.

Bituminozni ali mehki premog Appalachian pogorja se stoji iz različnih vrst premoga; nekatere vrste so primerne za koks, druge za plinarne, druge zopet za kurivo za lokomotive; izkopa pa se tam tudi semibi bituminozni premog, t. j. oni mehki premog, ki se z ozirom na veliki odstotek ogljika najbolj približuje antracitu.

Druga skupina premogovnikov je v takozvani notranji premogovni pokrajini, ki vsebuje državo Illinois, tretjo največjo premogovno državo, in države Indiana, Michigan, zapadni Kentucky, Iowa, Missouri, Kansas, Arkansas, Oklahoma in Texas. Kakovost premoga v tej skupini je pa sploh slabša kot ona v Appalachian pogorju, razun premoga v državah Arkansas, Oklahoma in Texas. Izkopava pa se ta premog v precejšnji količini in se rabi za kurivo in tovarne v mestih ob reki Mississippi in ob velikih jezerih. Ta premogovišča so prispela k razmahu takih industrijskih središč, kot so Chicago, St. Louis in Kansas City.

Premogovišča na Rocky Mountains so tako daleč v notranjosti dežele, da tam izkopani premog ne bi mogel tekmovati s premogom na vzhodu in zapadu. Ta premogovišča se raztezajo od južnega dela Montane, čez Wyoming, Utah, Colorado in New Mexico. Država Wyoming je po naravnem bogatstvu na premogu bržkone druga država v Uniji; prva v tem pogledu je North Dakota. Premog v državi Wyoming je raznovrsten, od manjvrednega premoga (lignit) do bituminoznega, dočim v North Dakoti je sam lignit.

Premogovišča ob pacifični obali so v državi Washington, v Oregonu in Californiji je le malo premoga. Važnost tega premoga obstoja v tem, da je blizu morja. Koliko je premoga v Alaski, ni še danes znano.

Premogove naslage v severni veliki planjavi se raztezajo po obeh Dakotah in po delih držav Montana in Wyoming. Premog je tukaj večinoma ligrjav, lesenasti premog, vsebuje mnogo vlage. Na zapadu in na jugu so tudi ogromne naslage lignita, ki pa se jako malo

izkopa razun za lokalne potrebe.

Premog se v Zdrženih Državah izkopa na sploh ob jako bolj ugodnih okoliščinah, kot v Evropi, razun kar se tiče antracita. Premogovniki ne segajo navadno pregloboko pod zemljo, naslage v večini bituminoznih premogovnikov tečejo vodoravno, in se plasti, ki niso vsaj 2 in pol čevlje debele, redkokdaj obdelujejo. Tudi je v ameriških premogovnikih najti manj pokalnega plina (after-damp) kot v evropskih, razun v antracitnih premogovnikih. Ugodnejše razmere dovoljujejo obsežno rabo premogovniških strojev in elektrike za podzemeljsko prevažanje.

Od skupnega števila premogovnih morda več kot tri petine obstoji iz tujerodcev. V desetletju 1880-1890 so obdelovali naraščajajoči tujci, rojstni Amerikanci, Angleži, Irski, Škoti, Velški in Nemci, ki so bili navadno izurjeni premogarji, še predno so se priselili v Ameriko. Od l. 1890 pa so te narodnosti nadomestili Slovaki, Madžari, Poljaki, Italijani, Hrvati, Slovenci, Srbi, Rusi Poljaki, Ukrajinci itd. Prvotni premogarji so zapustili Pennsilvanijska premogovišča in se izselili na zapadna premogovišča ali pa opustili premogarstvo. Oni, ki so ostali, zavzemajo večinoma vodilna mesta kot predelavci in inženirji.

PRISELJENCI IN PRISELJENIŠKE OBLASTI.

Odbori za posebno preiskavo in priziv.

New York (Jugoslovanski Oddelek F. L. I. S.) Novodošle priseljence pregledujejo najprej priseljeniški inspektorji in njim prideljeni zdravnik federalnega zdravstvenega urada. Ta prvotni pregled se imenuje "primary inspection." Ako priseljeniški uradniki smatrajo, da so po prvotnem pregledu, da priseljenec odgovarja vsem zahtevam priseljeniških zakonov, mu dajejo dovoljenje za vstop v Zdržene Države. Ako so pa nasprotnega mnenja ali pa v dvomu, pridružijo priseljenca na priseljeniški postaji in ga pošljejo na priseljeniški postaji za hitro rešitev vseh tekočih slučajev.

Dolžnost teh odborov za posebno preiskavo je, da preiskujejo in določajo čim hitreje mogoče usodo vseh onih priseljenecov, ki niso bili pripuščeni po prvotnem pregledu. Board ima pred seboj vse podatke glede priseljenca, v kolikor so bili dognani pri prvotnem pregledu, in navedbo razloga, zakaj ni bil pripuščen. Ako je potrebno, se zaslišajo nove priče in dokazila. Zaslišanje (hearing) ni javno, pač pa sme biti prisoten kak prijatelj ali sorodnik inozemca. Isti sme tudi uvesti ali predložiti pismena dokazila, da dokaže svojo pripustljivost. Zaslišanje se dostikrat odlagajo od dne do dne, da se inozemcu omogoča predložitev dodatnih dokazil. Inozemec in priče so zaslišani pod prisego, in vsak izmed treh članov odborov sme staviti vprašanja. Tajnik odbora vodi zapisnik o zaslišanju in sklepu odbora.

Ko je odbor zaslišal vse dokaze in protidokaze, sklene, dali naj se inozemec pripusti ali izključi. Odbor sklepa z večino glasov; ako je tretji član nasprotnega mnenja, ima pravico vložiti priziv proti temu sklepu na višjo instanco (Secretary of Labor).

Sklep Board-a je končno odločilen, razun ako ga Secretary of Labor ovrne vsled priziva. Po pravilu ima vsak inozemec pravico vložiti priziv (appeal) proti izključujočemu sklepu Board-a; prizivna oblast je Secretary of Labor. Predsednik odbora za posebno preiskavo

mora opominjati inozemca na njegovo pravico, čim mu naznani sklep odbora. Ta spomin mora priti v zapisnik, v katerem mora biti tudi navedeno, da-li se je inozemec poslužil pravice do priziva.

Inozemec, ki hoče vložiti priziv, sme to storiti sam osebno ali potom kake dobrodelne družbe, poslujoče na priseljeniški postaji, ali potom kakega prijatelja ali sorodnika oziroma potom kakega odvetnika, imajočega dovoljenje za prakso pred priseljeniški oblastimi. Za ta priziv ni treba nikakih posebnih pisarij, ampak zadoštuje enostavna izjava, da se stranka prizivlje proti sklepu Board-a. Treba vložiti priziv takoj; ako se priziv vložijo po preteku 48 ur po sklepu odbora, imajo priseljeniške oblasti pravico zavrniti sprejem priziva.

Izključeni inozemec pa nima pravice do priziva v vseh slučajih. Ako ga je Board of Special Inquiry izključil, ker je vspričevala pregledujočega zdravnikarza razvidno, da ima tuberkulozo oziroma kako ostudno ali nevarno nalezljivo bolezen, ali pa da je blazen, idijot, slaboumen oziroma slično duševno nesposoben, tedaj je sklep odbora končno odločilen, in inozemec se ne more prizivati na Sekretarja Dela.

Ako je inozemec vložil priziv, se njegova deportacija odloji in on ostane na priseljeniški postaji do končne rešitve njegove zadeve. Da se omogoča hitro reševanje prizivov in tako olajša mnogo trpljenja s strani poedincev, je Secretary of Labor Davis organiziral v januarju l. 1922 poseben prizivni odbor, takozvani Board of Review, k deluje pod njegovimi osebnim nadzorstvom. Ta nova vladna ustanova je pravzaprav nekako prizivno sodišče za reševanje vseh prizivov, predloženih Sekretarju Dela. Board of Review je sestavljen od petorice članov, ki imajo dolgo izkušnjo v priseljeniških stvarih. Vsaka njihova odločba mora biti predložena Sekretarju oziroma njegovemu pomočniku v končno odobrenje.

Secretary of Labor utegne vsled priziva ovreči sklep odbora za posebno preiskavo in odrediti pripustitev pri seljenca. V slučaju, da je odločil, da inozemec ni za stalno pripustljiv v Zdržene Države, mu sme vendarle dovoliti začasen vstop v Zdržene Države, ker zakon daje Sekretarju pravico, da po svoji uvidenosti dovoli začasni vstop drugat: nepripustljivim inozemcem. Secretary of Labor utegne rešiti priziv tudi tako, da odredi zopetno otvoritev zaslišanja pred odborom za posebno preiskavo, ali pa kratkoma utegne potrditi izključujoči sklep odbora na priseljeniški postaji. V vsakem slučaju je inozemec takoj obveščen o končni rešitvi, in ako je ta zanj neugodna, sme biti deportiran takoj.

V slučaju deportacije, vračajo inozemca nazaj v deželo, od koder je prišel, in to na stroške parobrodne družbe, s katero je prišel. Ako je bil nozemec izključen radi nepismenosti ali radi kake bolezni ali nesposobnosti, ki bi jo parobrodna družba bila lahko dognala za časa vkrcanja, mora družba plačati globlo in v povrniti inozemcu vožnino, plačano za vožnjo od odhoda, naznačenega v voznem listku, do ameriškega pristanišča. Isto velja v slučaju, da je bil inozemec izključen radi zakona o kvoti, razun v slučaju, da družba dokaže svojo nedolžnost. Ta denar mora parobrodna družba izročiti vladni Zdrženih Držav, in ta ga dostavi vpravičenem potom svojega konzulata in držav, kjer dotičnih stanuje.

Izključeni inozemec se ne sme povrniti v Zdržene Države in zopet prositi za vstop pred pretekom enega leta, kar je bil izključen, razun vsled posebnega dovoljenja Sekretarja Dela. Inozemci, izključeni le radi tega, ker je bila kvota njihove rojstne de-

žele izčrpana, pa se smejo povrniti, kadar hočejo.

S. N. DOM.

Tem potom se naznanja vsem članom Kluba društva S. N. Dom, da se vrši seja v soboto večer, dne 19. maja ob sedmih v navadnih klubovih prostorih. Prošeni ste val, da se te seje gotovo vdeležite, ker na dnevnem redu imamo prihodnji semeni, ki se vrši julija meseca. Na avdijeno prihodnjo soboto v S. N. Domu. (59)

NAPRODAJ JE dobro upeljana slovenska mlekarja. Proda 20 kant mleka na dan. Zmerna cena. Pozejte na 1568 E. 49th St. (63)

Ne pozabite me, ko se selite!

ali ob vsaki priliki, kadar potrebujete prevozne se vam pripravim, da poličite. Imam dva tona White truck na razpolago. Jako nizke cene. Prijazna in točna postrežba. JOHN OBLAK. 1161 E. 61st St. Tel. Rand. 2176-J.(X)

HIŠA NAPRODAJ

12 sob, zraven Addison Rd. Kopalnice, elektrika, velik lot, cena \$8500. Takoj \$2500, ostalo na lahka odplačila. Pozve se na 6122 St. Clair ave. (58)

SOBA SE DA v najem. Pozve se po 4. uri popoldne na 1043 E. 71st St. suite 1. (59)

SOBA SE ODDA v najem za 1 fanta. 6619 Edna ave. (60)

NAPRODAJ JE jako poceni hiša, 6 sob, 15523 Saranac Rd. Telefon Randolph 6518-J. (60)

SOBA SE ODDA v najem za 1 fanta. 1043 E. 72nd St. (59)

VEČ FANTOV se sprejme na hrano in stanovanje. 1393 E. 41st St. (62)

NAPRODAJ JE BRIVNICA, ki ima dobre odjemalce. Proda se poceni radi bolezni. Vprašajte takoj na 3422 St. Clair ave. Lepa prilika. (60)

NAPRODAJ JE fin Grand 6 avtomobil, vreden med brati \$500, se proda za \$300. Vpraša se na 1646 E. 38th St. (60)

POZOR.

V petek, 18. maja se vrši seja dr. Orel v prostorih kakor navadno. Člani in članice se vabijo, da se te seje gotovo vsi udeležijo, na dnevnem redu je več važnih stvari. F. S. (59)

PRIPOROČILO!

Priporočam se cenj. občinstvu za papiranje sob. Jako fino delo, garantirano in jako zmerno cene. Oglasite se osebno, ali me obvestite z dopisnico. John Kaučič. 1435 E. 39th St. (60)

MESNICA IN GROCERIJA se poceni proda. V središču slovenske naselbine. Lepa prilika za vsakega. Vprašajte na 6106 St. Clair ave. v uradu HAFNER & CO. (59)

NAPRODAJ JE več dobrih desk, okna za garažo in stroj za rezanje trave. 1414 E. 34th St. (59)

NAPRODAJ JE CANDY STORE, jako dober prostor. Naslov se poizve v upravi tega lista. (59)

M. J. GRDINA, Slovenski odvetnik, 1035 Guardian Bldg. Tel. Main 3659 Central 924-W. Podružnica: v torek in četrtek zvečer od 6:30 do 8. ure na 6106 St. Clair ave. Telefon: Randolph 7214. (w)

LUNKA 6308 Carl Ave. Kanarčki in druge potrebšine za njih vzdrževanje. Cene jako zmerno; kanarčki prve vrste. 6308 CARL AVE.

PRILJUBLJENI NEDELJSKI IZLETI via **NICKEL PLATE ROAD** se začnejo **V NEDELJO, 6. MAJA** in nadaljujejo vsako nedeljo tekom poletja **PO ZNIZANIH POVRATNIH VOZNJAH.** V MNOGO ZANIMIVIH MEST ZAPADNO OD CLEVELANDA.

Nickel Plate nudi najnižje cene med Chicago, New York in drugimi mesti. Polne informacije dajemo z veseljem za vsako vožnjo. Oglasite se: Chas. Elliott, C. P. A. 2010 E. 9th St. Cherry 2000 Central 328 Postaja Euclid Ave. 120. cesta. Broadway & 11th, West 25th in Rocky River (Lakewood.)

Izvanredna prilika, da kupite hišo za 5 družin za \$6900. Klet pod vso hišo, elektrika, velik lot, nahaja se na Union ave. in 70. cesti. **5 hiš, vsaka na svojem lotu za \$5000.** Oglasite se takoj, kajti to se prevedo dobro slihi. Pojanila dobiti pri Ed. Kallish, na 6104 St. Clair ave. v Sakserjevem uradu. Imam še veliko drugih hiš po nizkih cenah. (59)

POCENI! Moderna hiša za 2 družini, 11 sob, kopalnice, elektrika, furnes, garaža, škrljeva streha, vse v dobrem stanju. Lot velik z lepo okolico v naselbini. Cena \$10,700, nekaj se plača takoj, ostalo na obroke. Hiša za 1 družino, velik lot v lepem kraju za \$3500. Hiša 11 sob, za 3 družine, elektrika, kopalnice, škrljeva streha, velik lot, cena \$7800. Lahka odplačila. Hiša 8 sob, 2 družini, furnes, elektrika, kopalnice, garaža, moderna na Lake Shore Boulevard. Cena samo \$8800. Plačila so ugodna. Hiša za 4 družine, velik lot, cena samo \$4500. Vprašajte za popisno na 6104 St. Clair ave. v Sakserjevem uradu. Ed. Kallish. (59)

NAPRODAJ kornet lot, se proda po jako nizki ceni. V lepem kraju slovenske naselbine, v Newburgu. Tlakana cesta na obe strani lota. Dober za vsako trgovino, vprašajte na 3769 E. 93rd St. (57, 58, 62, 63, 64.)

NAPRODAJ JE RESTAVRANT, 19 sob za stanovanje. 1385 E. 55th St. (58)

PRODAM POD CENO! Hiša 10 sob, 2 furneze, 2-kopalnice, plin, elektrika, garaža, hiša stara 5 let, vse moderne naprave. Lot 50x171. Cena hitremu kupcu \$9000, gotovine \$2500. Hiša 5 sob, kopalnice, furnez, garaža, plin, elektrika, lot 49x165. Cena \$4800. Gotovine \$1800. Vprašajte na 15813 Waterloo Rd. (58)

VABILO! Kdor hoče pristopiti k nemu naj večjih društva v Clevelandu, je vabljen, da pristopi k dr. sv. Janca Krst št. 37, J. S. K. Jednote. Društvo ima prost vstop le za kratko dobo, torej če se vpišete takoj, pridrete poceni v dobro društvo. Za priobtnost se oglasite pri tajniku FRANK KACAR 1231 Addison Rd. (x)

PRIPOROČILO. Če ste namenjeni graditi novo hišo, ali popraviti in predelati staro hišo, ali hočete morda postaviti garažo, itd. se z zaupanjem lahko obrnete na spodaj podpisanega, ki vam bo to delo točno, garantirano in po zmernih cenah naredil. FRANK KOSEC, 949 E. 67th St. (My) Tel. Randolph 4325. 2. 4. 14. 16. 18. 30, in 1. 11. 13. 15.)

DESET LET v naselbini in vedno priljubljen pri vseh slovenskih društvih in posameznikih za izdelovanje najboljših fotografij. Se priporočam za izdelavo finih slik po nizkih cenah. J. S. JABLONSKI, 6122 St. Clair ave.

LUCKY STRIKE CIGARETTE Najboljše Cigarette

ISČE SE DEKLA ali starejša ženica za hišna opravila. Dobra plača. Oglasite se v-groceriji na 6614 St. Clair ave. (58)

SVOJO HIŠO boste imeli v kratkem ako se posvetujete z nami, kako. A. F. LUCIĆ, Real Estate, 1174 Addison Rd.

NAPRODAJ STA DVA LOTA na vogalu blizu Lake Shore kare, na Stop 126 v Nottinghamu. Več se poizve po 6. uri zvečer na 1391 E. 51. St. spredaj. (58)

HIŠE NAPRODAJ. \$6500, za dve družini, 8 sob, 3 zgoraj in 5 spodaj, kopalnice, škrljeva streha, velik lot, E. 53rd St. blizu Superior. \$7400, za dve družini, 9 sob, 4 zgoraj, 5 spodaj, 2 kopalnice, škrljeva streha, klet, velik lot, takoj \$2000, blizu E. 47th St. In Superior. \$8500, hiša 10 sob, moderna, za 2 družini, furnes, kopalnice, elektrika, porč dvojni pokrit, takoj \$2000. Na 1371 Lakeview Rd. blizu Superior car baru. \$8500, za 2 družini, 10 modernih sob, dvoje kopalnic, klet, furnes, velik lot, na 837 Rudyard Rd. blizu St. Clair ave. in London Rd. McKENNA, 1383 E. 55th St. Odprto zvečer. (59)

PRILETNA SLOVENKA DOBI stanovanje in hrano, da bi pazila na otroke, 3630 St. Clair ave. (61)

POZOR ROJAKI
DRUŠTVO DOSLUŽENCEV
priredi
PIKNIK
in obetajo se nam jako dobri časi na tem pikniku. Kaj bo vse tam, bo pa najbolje, da gremo pogledat. Piknik se vrši
27. MAJA NA RECHARJEVIH FARMAH.
Ker se sliši, da bo nekaj izvanrednega, bomo pa šli, da vidimo kaj je. K obilni udeležbi uljudno vabi
ODBOR.

J. S. WIDGOY, slovenski fotograf
489 E. 152nd ST. COLLINWOOD
Najfinejše izdelane slike, bodisi za posamezne ali družinske ali za otroke. Nizke cene. Pri naročilu ducata slik, dobite eno veliko sliko zastonj. Povečam tudi iz malih slik na veliko, z roko barvano. Odprto vsak dan, tudi ob nedeljah. Se priporočam Slovencem in Hrvatom. Posebna priobtnost za novoporočence za najfinejše poročne slike. Držite se domačega podjetja. Vse delo je garantirano.

Band's Trgovina
MODNO BLAGO. ČEVLJI
6529 ST. CLAIR AVE., VOGAL 66. CESTE.
Dvojne znamke ob torkih. Mi tudi zamenjamo knjige. POSEBNOSTI ZA TA TEDEN:—
Ženske svilene crochet kape 50¢
Ženske svilene nogavice 48¢
Ženske roza in bele satenaste camisole ... 50¢

SLOVENSKI NARODNI DOM.
CLEVELAND, OHIO
RAČUN ZA MESEC APRIL, 1923.
Dohodki:

Društva so vplačala na račun delnic Common Stock	\$ 39.50
Članstvo je vplačalo na račun delnic Common Stock	917.00
Najemnina	177.50
Za prodani pesek	19.50
Obresti od čekovnega računa	.17
Dohodki povodom slavnosti postavljenja vogelnega kamna:—	
Prostovoljni prispevki za okras dvorane	\$ 148.45
Znaki S. N. Doma	233.30
Vpisi v spominsko knjigo in posebni darovi društev ter posameznikov kot so bili priobčeni	3349.00
Dohodki povodom slavnosti skupaj	3730.75
Dohodki meseca aprila, skupaj	\$ 4,884.42
Preostanek blagajne dne 31. marca 1923	38,600.20
DOHODKI SKUPAJ	\$43,484.62

Izdatki:

Telefon	\$ 2.10
Tiskovine in oglasi	15.60
Plin	11.40
Elektrika	9.97
Mala popravila in gospodars. potrebščine	7.50
Zavarovalnina blagajne proti vplomu	11.00
Zavarovalnina novega poslojja proti požaru	95.00
W. H. Murphy, ostanek računa za kop. kleti	1050.00
Plača tajnika \$80, oskrbnika \$45, skupaj	125.00
The Cleveland Trust Co. za potrjenje bondov kot Trustee in vključbo istih	239.94
Izdatki povodom postavljenja vog. kamna, za znake, na rač. razglednic, napisi in drugo	195.59
Skupaj	1763.10
Satkovič Bros. na račun stavbe	16200.00
Izdatki meseca aprila, skupaj	\$17,963.10
Preostanek blagajne dne 30. aprila, 1923	\$25,521.52

Ludvik Medvešek, tajnik, John Centa, blagajnik
Račune pregledali in našli v najlepšem redu: John Levstik, predsednik nadzornega odbora, Louis, Oražem, John Zupanc John Gohnjavec, Anton M. Kolar, nadzorniki.

A. J. Kotnik,
1057 E. 61st St.
KADAR SE SELITE in kadar potrebujete dober truck za vožnjo blaga, pokličite nas. Posebno se sedaj priporočamo za vožnjo na piknike ali izlete izven mesta. Dobra in točna postrežba, zmerno cene. Randolph 5466-M (v. 61)
NAPRODAJ STE dve moderni HIŠI, velik lot, 40x175, front hiša ima 6 sob, kopalnice spodaj in zgoraj, velika klet in podstreha. Zadnja hiša ima 5 sob in kopalnice. Velik basement in podstrežje. Cena nizka. Vprašajte na 1046 E. 74th St. (59)
NATIONAL DRUG STORE SLOVENSKA LEKARNA
Vogal St. Clair ave. in 61st cesti. S posebno skrbnostjo izdelujemo zdravniške prepise. V zalogi imamo vse, kar je treba v najboljši lekarni.

Cvet in sad

IZVIREN ROMAN

Spisal Josip Jurčič.

Neža se nagne k njemu in reč na zmenjenem mestu, a — mu pripoveduje, da nocoj poj- ni ga bilo, ni prinesel pisem, ki de oni gospod izza gorice, ki jih je bil sam ponudil. Tedaj se mu pravijo profesor, skozi Suhli tu se je norčeval iz nje, vodil brod, tu-le gori mimo, ne daleč to je bil vendar zadnji in de- od žage. Tam je na obeh straneh pota taka gošča, da je janstveni dokaz, kako grozno skoro podnevi tema, posebno je sebi, svojemu srcu in svoji pa popoludne, ko se solnce domašljiji krivico delala, če je umakne nizdoli. Gospod pone- tako dolgo hranila lepo misel o se seboj neka pisma, ki bodo s njem, lepo podoba, če je tako plavim trakom povita. Tista dolgo čuvala še nekoliko nade- imajmo veliko denarja v sebi. Pa tudi gotovih penz je dobil pet k njej v nekdanji ljubi o- včeraj na pošti, sam vrage ve, tročjosti in sladkosti.

Denes to noč je umirala, ka- kor si je deklica dejala, zadnja iskra njegove ljubezni v njej in lil po tleh ter nikogar poznal, taka noč mladim ljudem ni čas in naj mu potem denar vzame. počitka.

Gospoda imajo že tako preveč rodenarja. Ubiti ga baš ni treba; potali so nocoj skoro celo noč tisto ne. Le jedno mu založiti čez glavo gosposko, da bode nezavesten, več ne. Toliko, da ne bode vedel, kdaj mu jemlje denar in pa tista pisma. Denar bode ves njegov, pisma pa bode ona vrva. Kolikokrat si ljudje malo krvi puščajo, ko je menj treba, in on sam se je že krva- vobrebjal, ko vse vkup ni bilo pol krajcarja vredno.

Šepec se vendar prestraši na prvi mah. Kar je bilo v njem dobrega to se vzbuni: "Ne, ne, pojdi mi, coprnica, tolovaj pa nečem biti, ne!"

"Kakšen tolovaj, saj ga ni treba ubiti, enpot ga česni, pa je. Veš, zasluži, ni prida človek."

"Tega pa ne," odgovarja on, a že je bil zamišljen. Hudič je imel že mali prst njegov.

"Kakor hočeš. Pred si pa de- jal, da pojdeš vragu v brlog po denar. Glej, zdaj se pa bojiš enega gospodka, jemati ne- češ? Pusti! Gospoda pa ljudem smerom jemlje, kjer more. Le pusti! Od lakote umri pa zapo- diš to bodo z žage, ker nemaš štanta s čim plačati in potlej boš staro mater oprtal na ple- ča in pojdeš od praga do praga in lakota ti bode eno uro daleč pred teboj iz ust visela, ti tele neumno."

Tako govoreča bila je Neža vstala in se je delala, kakor bi hotela z velikim zaničevanjem oditi.

"Stoj no, stoj!" reče Šepec. Sila in lakota podira v njem vse dobre duhove. "Kedaj pojde tam mimo, praviš?"

"Drevo pred mrakom, čakati bi ga imel."

"Pa kako smem? Spoznal me bode na moji leseni nogi in za- tožil, kadar vstane."

To je bilo res. Tega Neža ni pomislila. Morda ji tudi za Šepca nič ni bilo, če ga spozna in zatoži. Da, morda je to celo želela, ker ljubila ga pač ni še 'od časov tistega slovečega obroča sem ne, ki ji je bil nos razbil. Ali nekaj je morala sve- tovati, če je hotela do pisem priti in onemu gospodu, ki ji je s sodnijo žugal, pa Šepcu go živega priti. Sede zopet in po kratkem premolku reče:

"Veš kaj? Za žensko se oblici potlej te ne more spoznati, ker se lesena noga ne bode videla."

"Kje bi dobil kaj obleči?"

"Jaz ti prinesem. In dve bi- či žganja imam spravljene, eno ti tudi prinesem, če bodeš ona pisma meni dal. Denar naj bode tvoj."

"Prinesi obe buči žganja," reče Šepec, ko je čul o pičaji. Hotel se je prej opiti, da bi svo- jo vragu prodano vest utolažil. Zdajci je bilo slišati iz žagine izbe sem stok stare bolnice. Šepec vstane in gre gledat, kaj je, a nazaj Neži zašepne:

"Počakaj me še."

Ko je odšel v izbo, raztegne Rožmarinka v svoja usta skoro blizu do obeh ušes, vrat podol- ži naprej in sama pri sebi vese- la zatuli polglasno: "Pa ga imam! Enkrat zamahnem, dva zadenem! Bu-u!"

Petindvajseto poglavje.

Ranjenec.

Pavlina jedno celo noč ni spala. Sinoči ga je čakala nam-

pred očmi, dokler ga doseže ali dokler nemogoč postane; po- tem šele se oglasi zopet sla- bost.

Tako je tudi Pavlina spravi- la družino iz izbe, prevzela pre- cej vso skrb za bolnika sama, močila ga je, preobvezovala, nepremakljivo pri njem bila, skoro očesa ne od njega od- maknila.

Proti poludne ranjenec oči odpre, začuden jo gleda, na- smehne se ji tako prijazno, da ji v celo dušo seže, pa se trudi tudi izpregovoriti.

"Tiho tiho, zdravnik je ukal- zal mir," šepče ona z glasom, ki mu je izdajal vso njeno do- sedanjo ljubezen.

On je tih ostal, bodisi da ni hotel ali da ni mogel izprego- voriti, samo gledal jo je nepre- mično tako dolgo, da je zopet oči zatislil, zopet nezaveden.

"Le umreti ne, o Bog," mo- lilo je iz nje vse. In upanje je v vsem svojem strahu imela tr- dno, da ne bode umrl, ker se ji je zdelo, da ne sme in ne more, če ona prav močno Boga pro- si.

Zdravnik je popoludne zopet prišel, tipal žilo in dejal, da dozda ni slabše, če bode božja volja, njegova zdravila in dobra postrežba bodo ga kmalu na noge spravile.

"Če postrežba more pomaga- ti, potem je dobljeno," reče Pavlina.

Gospod Gorec je bil ta slu- čaj šel naznanit sodniku. Seboj je nesel tri stvari, katere so na mestu našli. Obeljen smrekov kolec, s katerim je moral profesor udarjen biti in ki je dva ko- raka od njega ležal, dalje pa moder trak, zvezan še, in malo pismo, podpisano "Krt". Goto- vo je napadovalec to izgubil.

Zlasti pismo je bilo čudna pri- kazna na tem kraju, v tej pusti- ni, kjer ni še nikdar noben pa- pir ležal; zato je vzbujalo v gospodu Gorcu vero, da mora pbojnik kak tujec biti, ne do- mač človek. Vse to pa je stari- ni dajalo nekaj skrivnostnega, tembolj, ker so v žepih profes- sorjevih ves denar našli, kar ga je včeraj na pošti vzdignil in še nekaj več. To je dokazova- lo, da napad ni imel roparskega namena. A kdo bi bil? To je bi- la stvar sodnikova in ta je zla- sti trak in izgubljeno pismo z večim očesom ogledoval, po- tem pa dvema žandarjema svo- je ukaze dal.

Šestindvajseto poglavje.

Kaj je v pismih.

Mrak je svoje črne peruti razgrnil bil po vasi in županja je pred pečjo stala in z burklja- mi velik lonc k ognju pristava- ljala, v katerem se en del ve- čerje kuha. Za njo so stali nje- ni otroci in ji napoto delali, ta- ko, da je svoj lastni rod klela, rekoč: "Vendar te spak! Clo- vek se še geniti ne more, pobe- rite se mi izpod nog! Marš v hišo, k očetu."

Oče Stremenček je namreč v hiši pri peči sedel in roke za hrbtno grel. Videti ga ni bilo nič, ker okoli njega je bilo vse temno, škoda se mu je zdelo luč žgati. Videti je bil le ogenj iz njegove kratke pipice in sli- šati je bilo žurenje starega mačka na peči pa rahlo grrgan- je neosnažene Stremenčkove pipe, iz katere je s tako težavo dim žulil in ga z ustmi cmakaje izpuhaval, kakor bi bil zakrpan meh, ki težko sapo lovi.

Tako premišljujoč vse novi- ce, ki mu jih je, denes stara Hojka povedala, ko je iz laza šel domov, čuje, da je nekdo v vežo prišel in da žena pravi: "Le v hišo pojdi, notri je."

Hitro vstane in poseže na peč, da bi kakov žvepljen klin- ček dobil in luč uprskal. Pa je že zlodej, kadar človek kake stvari potrebuje, je ne najde, drugače se mu ob nogah ople- ta, sitnost vražja.

"Luč užgi," reče znan glas, ko vrata zalopne za seboj.

"A, ti si, Neža?" pravi župan ter zopet sede. "Ti lehko v temi sediš."

"Nič, nič! Bašte! Užgi, da mi bereš! Prinesla sem ti tacih pisanj, kakršnih nisi še nikoli bral, še ne vem, če jih boš znal, gosposka so."

"Pojdi, pojdi. Kaj meniš, da so gosposka pisanja z drugimi znamenji pisana?" podučuje župan, a vendar, že iz velike radovednosti, kaj je Neža pri- nesla, vstane, uprasne luč in

prilže mastno in starega prahu sito oljnato lampo na črvojeji stari mizi. Neža sede za mizo in vrže pred se kupček papir-jev. Stremenček poseže za zr- calo, izvleče tam iz pratike svoje naočnike, natakne jih na suhi nos in vzame prvo pismo ter čita.

"Kaj se bere in kako se go- vori tam notri," vpraša Neža radovedna in zija na njegova usta, kakor da bi iz njih tihih gibanj hotela ugeniti, kar čita- ti ni znala.

Ali Stremenček se muza, muza, odloži prvo pismo, vzame drugo, bere dolgo in preide k tretjemu pa se smeje.

"Tako zini! Ne boš goblje odprl!" jezi se Neža.

"Kje si pa to dobila," vpraša župan.

"Kaj ti mari? Kjer hčem, ti povedaj, kaj tam notri zapisa- no stoji in kaj so ta pisanja vredna, to čem vedeti, potlej si pa zobe grej."

"Vredna niso nič, več ne, ka- kor eno pipo tobaka," odgovori župan, "če ne vemo, čigava so."

"Kdo pravi da ne vemo?" vpraša Neža.

"Nu, čigava?"

"Povedaj, kako se bere."

Stremenček ni znal gladko čitati; temuč jecljal je močno, zato reče: "Nu, take reči so, vse vkup nič; tako neumno, ti- sto, ki smo včas, ko smo bili dvajset let stari in smo slepa- rili pod okni, dekličem pripo- vedovali, saj veš! Vse vkup nič. Samo previto je bolj po gospo- sko, pa še druge neumnosti. Kje si pa vendar dobila to in kdo bi bil neki izgubil?"

(Nadaljevanje.)

— Mestni koncert, katerega je preskrbel župan Kohler zadnjo nedeljo v mestnem avditoriju, je zelo ugajal. Največjo pohvalo in prizna- no so dobila dekleta Glen- ville High šole, ki imajo iz- vrsten orkester. Prihodnjo nedeljo se vrši zopet zastojni koncert v mestnem avditi- riju. To pot bo igral slavni orkester iz St. Ignacija uni- verze, ki je pod vodstvom Rev. Winterja dosegel popol- nost. Koncert se vrši ob 8. zvečer v nedeljo v mestnem avditoriju, in je vhod zastojni.

— Izmed 33 sedajnih coun- cilmanov jih je 28, ki se zo- pet poganjajo za ta urad, štirje kandidirajo za sodnike, eden se je pa odpovedal na- daljni politični karieri.

— Francoska vlada je ime- novala za Cleveland konzul- larnega agenta v osebi cleve- landskega odvetnika Edward Jackett.

— V Cleveland je dospel dr. Fuad Bey, poslanec turške na- rodne vlade v Angori. Zanima se posebno za zdravstvene raz- mere. Svoje dni je bil turški minister javnega zdravja.

— Pri nas lahko plačate vse račune za elektriko, kompanijs- ko ali mestno.

— Prihodnja nedelja je bin- koštna nedelja.

— Šolski odbor naznanja, da bo pouk tekem počitnic zastojni. To so takozvane summer schools, v katerih učenci nadaljujejo pouk, da bi tako prišli ob začetku pri- hodnjega šolskega leta na- prej. Dosedaj je šolski odbor računat gotovo za ta pouk, to- da letos bo zastojni, ker je do- bil šolski odbor \$150.000 v ta namen. Pouk traja od 18. ju- nija do 10. avgusta.

POZABLJIVI ZDRAVNIKI.

Syracuse, N. Y., 14. maja. Mrs. James Smith se je več- krat pritoževala o bolečinah v želodcu. Včeraj je bila tu operirana, in zdravniki so našli v želodcu šest palcev dolge škarje, katere je poza- bil v želodcu pred dvema le- toma neki zdravnik, ki je že- no tedaj operiral.

NAZANILLO.
DRUŠTVO JUGOSLAV
CAMP, 24. 293, Woodmen
of the World, je sklenilo na
svoji zadnji seji 14. aprila,
da bo prost vstop za nove
člane za dobo treh mesecev
in da se takoj da bolniška podpora
vsem onim Slovencem, ki so pri dru-
gih kempah, ako hočejo pristopiti k
našemu društvu. To velja za mesec
maj, junij, julij. Torej, na noge, roja-
ki, vzemite prestopne liste ter pristo-
pite v slovensko kemp. Vas pojasni-
la dobite od društvenih članov ali pa
pri predsedniku Jos. Zeletu, 6502 St.
Clair Ave. ter pri tajniku na 6305
Glass ave. (w. x)

POZOR!
Naznanjam, da sem znižal cene za
avtomobilsko vožnjo. Posebno cene za
poroke. Vprašajte najprvo pri meni,
ali pokličite po telefonu. Randolph
5445 R.
JOS. VOVK,
1109 Norwood Rd.
AVTOMOBILI na razpolago za poro-
ke, krste, pogrebe. (wed.)

Naznanilo.
Zobozdravniški urad
od
Dr. Francis L. KENNEDY
je odprt za poslovanje
kot navadno. Postregli
bomo v vaše zadovolj-
stvo kot dosedaj. Mrs.
F. L. Kennedy bo vo-
dila urad.
Upravitelj,
Dr. M. A. Bonhard. (w)

Dr. F. L. Kennedy
Zobozdravnik
Ako bi vedel, ne bi od-
lašal toliko časa, to je kar
večina mojih bolnikov go-
vori. Če bi vedeli, da ne
boli, bi prišli prej. Moj po-
sel je, da odstranim bole-
čino, ne da vam povzro-
čim bolečino.
Mi delamo zobe brez
plat. Če imate dva ali več
zdravih zob, je moja špe-
cialiteta, da vam naredim
nove.
5402 SUPERIOR AVE.
vogal 55. ceste.
Odprto ob torkih in pet-
kih zvečer do 8. ure.
Tel. Randolph 2377.
(wed.)

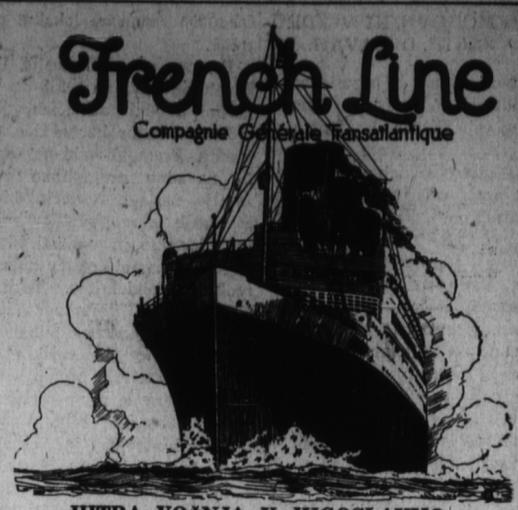
Samo 10c
so ice-cream sodas in
sundaes
V lekarni
F. BRAUNLICH,
1353 E. 55th STREET,
vogal St. Clair Ave.
Točna postrežba.

A. F. SVETEK CO.
15220 Saranac Rd.
Prvi slovenski pogrebni zavod
v Collinwoodu.
Avtomobili za vse slučaje.
Bolniški voz. — Se toplo pripo-
ročamo.
Eddy 4031

FRANK WAHČIČ
SLOVENSKA
TRGOVINA
Z
MODNIM BLAGOM
746 E. 152nd Street
Collinwood

TRUJE SLOVENCİ se sprejmejo na
stanovanje in hrano ali brez hrane.
5801 Prosser ave. (59)
Delavci dobijo delo!
Plača \$144.00 na mesec, stalno delo
vsak dan. The Union Salt Co. E. 65th
St. Addison Rd. in NYC telefonca. (61)

French Line
Compagnie Générale Transatlantique

HITRA VOŽNJA V JUGOSLAVIJO.
KRASNA UDOBNOST.
Kabine za dve, 4 ali 6 oseb; umivalnik in tekoča voda v vsaki kabi-
ni. Obednica, kladnica, bara, brivnica, pokrit deck, slavna francoska
kuhinja, vino in pivo zastojni, godba, ples. Strežniki govore hrvatske
in slovensko.
LAFAYETTE maja 23. Junija 23. Avg. 4.
PARIS maja 23. Junija 6. Jun. 27.
FRANCE maja 23. Junija 13. Jul. 4.
Suffren 26. maja Rochambeau 31. maja
La Savoie 2. June Roussillon 21. junija
Posebni parobrodni vlak pelje potnike in prtljago do doma. Kompa-
nijski zastojnik, ki govori vaš jezik gre z vami od Havre do Jugoslavije.
Za vsa pojasnila se oglašite pri lokalnem agentu ali v
kompanijskem uradu
19 State Street New York City.

Rabimo več hiš
za eno in dve ali več družin. Biti morajo med 55 in 74 cesto, med
St. Clair in Superior.
PRI EUCLID BEACHU
na 174. cesti prodamo jako lep, velik lot na voglu. Cena jako nizka
za hitro prodajo.
Oglasite se pri:
HAFFNER CO.
6106 ST. CLAIR AVE.
med 9. uro zjutraj in 8. zvečer.
NE POZABITE
da mi zavarujemo hiše in avtomobile, pohištvo in drugo, da izdelu-
jemo vsa v notarsko stroko spadajoča dela za tukaj, in stari kraj.

ZNIZANE CENE KNJIGAM.
V naši zalogi imamo še nekaj lepih povestnih in drugih
knjig, katere bi radi razprodali. Nudimo jih po znižanih cenah.
Pridite in vzemite, dokler je še kaj v zalogi.

Angel suženjev	prej \$.25, sedaj \$.15
Bob za mladi zob	prej .30, sedaj .20
Boj in zmaga	prej .25, sedaj .15
Dve sliki, Meško	prej .45, sedaj .25
Darovana	prej .60, sedaj .35
Dedek je pravil	prej .40, sedaj .25
Dekletom	prej .50, sedaj .25
Gospodinjstvo	prej 1.50, sedaj .75
Hudo brezno	prej .35, sedaj .20
Juan Miseric	prej .75, sedaj .40
Jernač Zmagovalec	prej .35, sedaj .20
Kako sem se jaz likal, I. zv.	prej .50, sedaj .25
Kako sem se jaz likal, II. zv.	prej .60, sedaj .30
Kako sem se jaz likal, III. zv.	prej .50, sedaj .25
Korejska brata	prej .25, sedaj .15
Knjiga o lepem vedenju	prej 1.00, sedaj .50
Kraljičin nečak	prej .25, sedaj .15
Maron, krščanski deček	prej .25, sedaj .15
Marijina otroka	prej .25, sedaj .15
Mladeničem, I. zv.	prej .60, sedaj .25
Mladeničem, II. zv.	prej .60, sedaj .25
Ne v Ameriko	prej .75, sedaj .40
Ljubljanske slike	prej 1.00, sedaj .50
Patric	prej .30, sedaj .15
Praški judek	prej .25, sedaj .15
Prisega huronskega glavarja	prej .25, sedaj .15
Povesti in slike	prej .35, sedaj .20
Pregnanje indijanskih misijonarjev ..	prej .25, sedaj .15
Pravilo za oliko	prej .65, sedaj .35
Rdeča in bela vrtnica	prej .25, sedaj .15
Romarcia	prej .60, sedaj .30
Sosedov sin	prej 1.25, sedaj .50
Sisto e sesto	prej .30, sedaj .15
Študent naj bo	prej .25, sedaj .15
Vojnimir	prej .35, sedaj .20
Zlatokopi	prej .25, sedaj .15
Znamenje štirih,	prej .75, sedaj .40

Selitev! Pozor! Selitev!
Spodaj podpisani naznanjam slavnemu občinstvu
in slovenskim društvom, da se v torek, 15. maja pre-
selim iz prostorov na 6123 St. Clair ave. v novo
opremljene prostore
na 6120 ST. CLAIR AVE.
kjer bom tudi znanprej skušal še bolj postreči vsem
odjemalcem. Objednem se priporočam rojakom za
Decoration Day, da okrasimo grobove vaših dragih
z lepimi cveticami. Naročila se hvaležno sprejemajo.
Ig. Slapnik
Slovenski cvetličar,
6120 ST. CLAIR AVE.